

PŘÍLOHA P IV: participant (23 let)

Tak kdybych měl začít diagnózou, teda o co se jedná, nebo tyhle věci. Tak vlastně jedná se o nějaký opravdu velmi... jedná se o nějaký prostě velmi vzácný problém zkrácení nohy. Kdy je nás...bylo, myslím tady takhle Československo, je nás asi nějakých jenom patnáct až sedmnáct nebo kolik...prostě bylo to podle všeho velmi vzácné, jak se o tom nevěděly tyhle věci. Ale samo o sobě vzhledově jde pouze o to, že mám zkrácenou nohu jo, ale to je pouze vzhledově. Když vnitřně, to už jsou trochu jiné problémy, u kterých popravdě pořádně ani já sám nevím, co tam je za problém. Protože těch problémů bylo tak strašně moc, že já osobně jsem to začal vypouštět. (smích) Víím, že skrz toho bylo jen spoustu problémů. Takže já si třeba takhle vnitřně jenom něco pamatuji, že během základní školy, myslím, jsem ještě nějaké... nějaké menší chvíle... asi ještě, jak jsem v nemocnici. Ale tím si nejsem úplně stoprocentně jistý. Už je to dlouho a ono se prostě stane, že se tyhle ty věci, že jo, vypustí. Ale to je hodně věcí, které si ze základní školy pamatuji. Protože jsem se tam potkal s různými věcmi.

Z MŠ si toho pamatuji celkem... takhle myslím si, že si tam pamatuji celkem zdravě. Tak jo. Když jsem tam ve školce byl, tak už předem musím dodat, že tím, kolik mi bylo, kvůli tomu postižení, na vlastně dětství strávené v nemocnici, tak jsem byl velmi nadané dítě. Jakože inteligentní. A jako třeba ve školce, tak jsem... jako když to řeknu takhle úplně fakt hrozně blbě, tak jako intelektem jsem byl už trochu posunutý, tedy v té školce. Že ty děti... bylo nám prostě že málo, ty děti sotva mluvily a já už jsem plynule četl knížky. Jo tady tyhle věci, že už tam byl v tomhle takovýhle trochu posunutý rozdíl. Že prostě děti šly spát, já jsem nechtěl spát, chtěl jsem si číst. A mám i takové ty vzpomínky na to, když jsem byl prostě malý a teď měli jsme nějakou takovou ve školce besídku. A seděli jsme tam a prostě měl jsem přečíst celý příběh ve školce. Jakože děcka to hrály já jsem to četl. Prostě fakt takové ty pěkné věci. Ale ovšem i ve školce jsem se tam setkal s nějakými problémy s děcký. Pamatuji si na... myslím, jeden kluk. A ten byl takový trochu... jak to říct? Byl na mě prostě hrozně sprostý kvůli tomu. Já si to vybavuji úplně strašně matně ale jenom ... to bylo... víš ale tam jde o to, že já si pamatuji prostě ty pohledy. Prostě stojím v té školce před tím klukem a on mi prostě jakože něco říká mířeno na tu nohu. Na ty berle a tyhle věci. Ale já si nevzpomenu, co mi kurva říkal. Nevím slova, ale vzpomínám si na ten pocit, víím, jaký to měl význam. Bylo to velmi nepříjemné. Pamatuji si, že tyhle chvílky pro mě byly velmi nepříjemné. A už jenom tím, čím jsem se v té školce zajímal, tak proto společnost, pro ty děcka to bylo méně přijatelné. Že oni se chtěly hrát s autíčkama a já jsem chtěl vytvářet... nějaké lepší stavebnice prostě z Lega,

nějaké plány, ale ta děcka to prostě tehdy nechápala. Ale to už asi není vliv té nohy. Nebo možná je? To já nevím. Ale vím že tím intelektem, kolik se mi muselo věnovat času, nebo kolik jsem tím strávil času s mámou, která se mi tehdy plně věnovala, protože jsme tehdy spoustu času strávili spolu, tak vím, že intelekt tehdy, když jsem byl prostě menší, byl prostě fakt jinde. To vím moc dobře.

První třída, tam jsem měl, to vím jistě, to jsem měl určitě odklad. Já už asi vlastně ani nevím proč. Jenom jediná věc, co si takhle pamatuji, že jsem měl odklad. Že to bylo jako takové prý pro mě lepší, myslím, zůstat prostě ještě v té školce. I když vím, že jsem se do školy těšil, ale bylo to jako... Já si pamatuji, že už od první třídy, jsem to měl s učiteli naprosto v pořádku. Já jsem byl snaživý, mě ta škola bavila. Učit jsem se nemusel, i tak jsem všechno věděl. Já jsem to měl rád, mě to bavilo. Jakože fakt upřímně. Učitelé mě vždycky chválili, že jsem šikovný a takové tyhle věci. S učiteli, když si to takhle vybavím, jsem vůbec neměl problém třeba. **I když skrz tady tohle vznikaly následně potom problémy, že si děcka myslely, že mi učitele nadřezují.** Což možná pravda byla, ale nevím. Neměl jsem svoji osobní asistentku, se vším pomáhala třídní učitelka. Když si vybavím, do té páté třídy, když to vezmem takhle, tak já jsem kolem sebe, v rámci možností, měl dobrý kolektiv. Já jsem se uměl bavit s každým. Já jsem povahou totiž strašně přátelský a se všemi jsem vycházel. I když ovšem, našly se výjimky. Jo, pamatuji si, že tam byly problémy s jedním nejmenovaným týpkem, se kterým jsme si časem padli do oka a začali jsme se kamarádit. To je úplně v pořádku. Ale byly tam nějaké vnitřní útoky takovým způsobem, že si pamatuji, že jsem třeba šel po chodbě on řekl mým kamarádům, že jdu jak napreaná slepice, že jsem postižený a takový ty věci. Jo, tohle jsme si spolu nějak vyříkali. Jinak jsem měl ale v pořádku kolektiv. I když musím říct, že už na téhle základní škole, už jsem měl... jsem trochu vybočoval, řekněme nějakým všeobecným chováním. Prostě já jsem nikdy nebyl... prostě ty vole, Napajedla, to je město fetek a těchhle věcí. Prostě všichni jsou to hovada. A v tomhle jsem se strašně vybočoval. Už jenom tím, že ty děcka u nás ve třídě, co si pamatuji, byli prostě hajzlíci. A já jsem nebyl hajzlík. Jak říkám, já jsem byl snaživý, mě ta škola bavila a neměl jsem absolutně zapotřebí dělat jakékoliv průsery, jako tyhle ty věci. Říkám, já jsem byl naprosto jako takhle bezproblémový, ale i ty děti ... děcka mě, jakože do určitého věku, tak jako tak brali, ale potom se to trošičku začalo jako rozčleňovat tím, že oni chtěli prostě dělat bordel a já jsem ten bordel nechtěl dělat, že. Nebo neměl jsem k tomu ani jako prostor ten bordel dělat. A vlastně říkám, ono v tom taky hodně hrálo roli to, že jsem byl jako postižený. Ale jak říkám, do určité míry na mě brali jakože ohled tím způsobem, že když si vybavím... do té páté třídy... oni to ještě podle mě moc nechápali. Jo, že to bylo

takové prostě, že se to moc nechápalo tyhle ty věci. Ale jak říkám, vycházeli jsme. Celkem to jako tak nějak fungovalo, jako v pohodě. Sem tam nějaké problémy byly, ale nikdy se mi nestalo, že by na mě... že bysem se nedokázal začlenit do kolektivu. Právě že naopak. Já mám pocit, že v mém případě tím, že jsem byl postižený a tyhle ty věci, tak jsem do toho kolektivu zapadnul strašně rychle. Já jsem s tímto třeba nikdy neměl vůbec žádný problém. Ono to bylo hrozně zajímavé ne, když těch konverzací jo, že to byl takový ten způsob, ten začátek té konverzace s těmi, jako lidmi, i v období na té škole a jako takhle. Takhle v rámci možností to bylo v pohodě, ale když někdo mohl píchnout, tak prostě píchl. Jo a když na tebe nikdo někdy něco neměl a chtěl tě za každou cenu urazit, tak tohle byl jediný způsob, jak na tebe. **Ale zas na druhou stranu tím, že s tímto ten člověk žije, tak si z toho nic nedělá.** Protože přece jenom takhle, samozřejmě, ono to bolí, ty děcka dokážou být zlé, co jsem slyšel. Ale nikdy jsem nezažil, že by byly vyloženě tak zlé, to vůbec. Takže moc to nedokážu posoudit, jako nějak úplně jako do extrému. V mém případě jako celkem jako dobrý. Za těch 5 let jsem měl 2 třídní paní učitelky a obě úplně zlaté. Fakt jsem je měl rád. Já jsem se tedy nemusel učit, všechno nějak tak samo fungovalo.

Člověk by si řekl, že asi někdy musí přijít ten zlom, no a on přišel. (smích) Ale takovým způsobem – já si pamatuji, že v té páté třídě už jsem měl jít na ten gympl. A vím, že jsme s děckama bojovali za to, že prostě ne. Že nechci jít na ten gympl, prostě s touto partou – jako prostě v tuto chvíli jsme už byli parádně stmelení. Parádně to fungovalo. Ale tohle fungovalo takto až ke konci, jakože v té páté třídě. Takže jsme bojovali za to, abychom spolu zůstali. Samozřejmě, nezůstal jsem. Šel jsem na ten gympl. A to byl ten zlom, určitě. Bylo to rozhodnutí mé mamky. Ale teď s odstupem času jsem za to rád. Na jednu stranu to byla i nebyla pičovina. Má to své výhody i nevýhody prostě. Absolutně jsem neměl zase problém přijít do toho nového kolektivu. Absolutně. Já jsem – říkám - tehdy jsem se s těmi lidmi dokázal bavit, ty děcka mě vždycky braly. I ty nové děcka, na té nové škole. Prostě parádně to fungovalo. Žádný problém s tím, že bych měl postižení. Tam jsem si u těch děcek nevšiml, nebo spíš na té škole všeobecně, že by na to svým způsobem nějak útočily. Fakt musím říct, že tam to fungovalo parádně. S děckama. A potom ještě, měl jsem kontakty s děckama z původní školy. Takže jsem si to udržoval, fungovalo to všechno, paráda. S učiteli... hej, ono zlom přišel – ten režim toho gymnázia byl pro mě trošičku složitější. Ale jakože... myslím si, že to bylo zase složitější pro každého. Minimálně to učení, ale to je actually celkem jedno. Ale ten úplný zlom přišel v 6. třídě, to byla úplná katastrofa. To jsem vlastně skoro celý konec té 6. třídy a začátek 7. třídy, včetně prázdnin, byl v nemocnici. Kvůli té noze. **A v tu chvíli přišel pro mě extrémní**

zlom ohledně studování. A všeobecně... nebylo to prostě příjemné období. Prostě s učením jsem měl problém tak či tak, protože jsem to prostě nedokázal dohnat. Učitelé z toho byli taky šílení, že to nešlo. Jo, prostě začalo to všechno fungovat, ta škola... prostě úplně všechno špatně. Už jsem s učiteli začínal mít trošku horší vztah, mysleli si... oni na to nebyli zvyklí. Oni si mysleli, že tím, že jsem nechodil do té školy... hodně často se prostě stalo, že jsem během školního roku musel do nemocnice. Pamatuji si, že se to tam párkrát stalo a ti učitelé to prostě nebrali. Mysleli si, že simulují a tyhle věci. Prostě, že nechodím do té školy jen proto, že se mi nechce. A vím, že se to prostě stávalo, že z určité strany mi to dávali sežrat. Že se stávalo, že jsme i řešili s mámou, že psala do školy, že jsem v nemocnici a tyhle sračky a že to těm učitelům musí někdo říct, že jo. A stalo se několikrát, že jim to nikdo neřekl, proto třeba z toho byly i větší problémy. Nebo pamatuji si aj takové ty věci, že jsem přišel z té nemocnice, měl jsem biologii a teď ta učitelka mě vyvolala a já jsem řekl: „Paní učitelko, já se moc omlouvám, nějakou delší dobu jsem chyběl.“ a ona mi odpověděla něco ve smyslu, že nechápe, proč chodím do této školy. Že bych se měl více snažit. A i když jsem ji odpověděl: „Paní učitelko, já jsem byl ale v nemocnici, já jsem dělal, co jsem maximálně mohl.“ a ona na to: „Aha, ale to mi nikdo neřekl.“ Tímto ta konverzace většinou končila. Nebo si pamatuji jednu paní, která zastupovala na našem gymnáziu, byla to učitelka ze staré školy. A to jsem měl momentálně v tu **chvíli diagnostikové deprese** prostě ohledně všeho, co se stalo, což se prostě podepsalo na té funkčnosti. Prostě nemohl jsem se soustředit, nemohl jsem... prostě velký problém, těžce se mi učilo. Tak vím, že ta si mě jednou odchytila a řekla mi něco typu, že ví, že to jen hraju a že mě má přečteného, že mi doopravdy vůbec nic není. Což bylo celkem šílené. Já, než jsem stihl jí jakkoliv odpovědět, tak odešla. A teď jsem tam stál, já s ostatními třemi spolužáky, stáli jsme tam s otevřenou pusou a řekli jsme „Co kurva jako mělo bejt tohle.“ A potom po každém vyvolání mi řekla „Ty zase nic nevíš, ty se neučíš.“ a já ji odpověděl „Já dělám co můžu, já mám taky jedny nervy a nějak se snažím fungovat.“ A to vím, že tato si mě hodně vychutnávala. Ale pamatuji si, že byli i dobří učitelé. To byla paní učitelka francouzštiny, ta se mi vždy snažila hrozně pomoci. Ta byla zlatíčko. Takže já jsem se učil francouzštinu, ale kvůli noze jsem na ty základy vůbec nebyl. Vlastně jsem neuměl pořádně ty základy, ale vydrželi jsme to spolu 3–4 roky. Ona vždycky říkala, že ví, že se to prostě nedoučím, protože to prostě nejde se doučit, tak spolu to prostě projdeme tu francouzštinu a s ní to úplně zvládnou. Vždy to spolu přejdem. Řekla mi: „Já ti věřím, že ty to prostě dokážeš okecat a že se snažíš nejlíp, jak můžeš.“ A tato byla vždy na mě zlatá, vždy na mě byla hodná. Ona je prostě skvělá a mám ji doteď rád. Jo, bál jsem se třeba dojít do té hodiny, protože jsem nechtěl, aby ze mě byla zklamaná. Ale ona to vždy brala. I když jsem se snažil doučit, už to nešlo. Ten jazyk byl tak složitý, že ta absence

na těch hodinách už mi neumožňovala to jakkoliv dohnat do takové míry, kde byli už ostatní ze třídy. Matika, to byl příběh taky sám o sobě. Teď to chápu úplně jinak tu matiku, co se tam dělo. Ta matikářka byla oproti tomu, jaká je teď, musím přiznat, že to byla strašná svině. Tím jejím chováním, jejím přístupem. Narovinu, byl jsem tehdy psychicky labilní. Každé špatné slovo mi nesedělo. A ona prostě říkala jen špatná slova. Ale když se na to podívám teď, tak vidím, že toho po mně zas tak moc extrémně nechtěla. Chtěla, ať projdu, nechtěla mě potopit a dusit způsobem „Hej nenechám tě projít ty hajzle.“ Nevybavuji si, že by oznámila, že mě nenechá projít. Pamatuji si „Byla bych ráda, kdyby sis tento ročník radši zopakoval.“ Minimálně kvůli tomu, že jsem měl velkou absenci. Což ti mimochodem můžu říct, jakou jsem měl. Je to fakt šílené číslo. (Ticho) Teď to jen hledám. Jo, první pololetí 403 zameškaných hodin. Neprospěl, průměr 3,0. Jako fakt to byl extrém. Pamatuji si, že tato učitelka si mě tenkrát zastavila na schodech a zeptala se mě: „A ty jako, jak to chceš teda udělat? Nechceš si ten ročník jako zopakovat?“ a já prostě tehdy jsem si nechtěl připadat – přece nemůžu opakovat **ročník, já nejsem úplný lempl**, přece, to nejde, že ne? Tohle jsem si říkal. A tak jsem bojoval za to, že opakovat ročník prostě nebudu. Ale nebyla jinak zlá. Pamatuji si, že mě doučovala a tak. Ale i přesto si pamatuji, že do mě jela. Třeba řekla, že jsem blbej a takový ty věci. Což je pro mě asi taková jediná špatná myšlenka, co si tak vybavím, že mi nadávala, že jsem prostě blbej. To nebylo pěkný. No nakonec jsem se rozhodl, že ten ročník opakovat budu. Protože jsem tuhle učitelku už nechtěl mít. A tak jsem na ten rok, co jsem opakoval, měl jiného učitele, který byl naprosto skvělý. Ale následující rok jsem ju zas dostal zpátky. Ale musím říct, že teďka s ní mám výborné vztahy. Ona říkala, pamatuji si, že za mnou přišla a řekla, že mi věří, že teď budu v té třídě určitě šikovný a snažila se mi vysvětlit, že vždycky, když chtěla, abych opakoval, tak to nemyslela špatně. Že to vše myslela dobře. Teď jsem s ní velký kamarád, říkala, že jde vidět, že jsem se mentálně uklidnil a jsem na tom dobře a že ta matematika mi očividně jde. Snaží se ze mě dostat to nejlepší. Že to ze mě dostane, že to ví, že to dám. Takže teď ji chápu jinak, jak tehdy. Ale tehdy do té 9. třídy to pro mě byl armagedon. Učitelé, když mohli kopnout, tak kopli. Jako upřímně. Dokážu si představit, až na tu učitelku z francouzštiny, že i ti ostatní by si kopli. Ale jinak všichni úplně v pohodě. Ale většina z nich si do mě aspoň jednou rýpnula. Bylo to hlavně kvůli absenci, což je odůvodněné kvůli tomu postižení.

Víš, co absolutně do dneška nechápu? Nikdo nevěděl o tom, že jsi byl v té nemocnici. Nikdo to nechápal. Nikdo to nevěděl z těch učitelů. Věděl to ředitel, věděla to zástupkyně a minimálně třídní, kteří měli za úkol to roznést a říct to povinně všem učitelům na radě. Aby se to dozvěděli

ostatní na té škole. Prostě to byl problém v komunikaci. Oni se na to úplně vykašlali. My jsme věděli, že to vždy musí vědět tito tři, jenže oni to pak už neřešili a neřekli to dál.

Pamatuji si pak z druhého stupně, že ti lidi se se mnou bavili, komunikovali a prostě je to zajímalo. Vždycky je hrozně fascinovala ta samostatnost tím, že jsem byl velmi samostatný už ...Snažil jsem se být nejvíc samostatný, co jsem mohl v té škole plus zároveň takového... Já nevím, já jsem měl prostě podle mě nějaké hrozně kouzelné charisma. Protože já jsem... kamkoliv jsem přišel, tak jsem se okamžitě s někým hrozně začal bavit. Úplně kdykoliv. A to bylo prostě tak. Nějakým způsobem to hrozně divně fungovalo, ale pamatuji si, že prostě do té deváté třídy jsem si našel i díky tomu postižení nejlepší kamarády. Jo fakt, úplně z jiných ročníků tak všichni říkali „To je ten borec bez nohy, prostě tady to všechno zvládá úplně parádně.” tohle prostě fungovalo fakt skvěle musím říct. Tohle to postižení bylo takový zdroj pozornosti prostě. Víš co, taková ta strašná samozřejmost pro ostatní. Zatímco pro mě to bylo takové, že si toho vážím. Že mám aspoň... že to dokážeme, prostě jo. Že normálně bychom to nedokázali, ale najednou si najdeme tu cestičku, jak to dokázat. A dokážeme a v tu chvíli si my všichni postižení vážíme toho, že jsme našli tu cestu to dokázat. A prostě si toho vážím a že to dokážeme, tak musím říct jo. Náš ředitel třeba je velmi férový muž. Je to skvělý chlap, já ho mám rád. On prostě... on se snaží zachovat se tak, ať je to morální, co nejvíc v pořádku. Pamatuji si, když jsem byl tehdy na vozíku, že začali řešit kvůli mě zdvižnou rampu, která je tam doteď a máme díky tomu teď možnost přijat kluka, který je teď na tom hůř jak já a je na vozíčku. Takže tohle je úplně super. Nebo třeba jsme se na chodbě učili matiku, ředitel šel kolem nás a zeptal se, co se tam děje a my, že jsme úplně v prdeli v matice. A tak nám během 5 minut vysvětlil látku. Škola díky řediteli takto reagovala na moje postižení.

Řeknu ti závěr, jo? Děcka jsou svině, zaprvé. To je důležitá věc, ale je to jenom momentální stav toho, co zažíváš, podle mě. Já věřím, že tyhle ty věci se hodně podepisují na tom, ale může se stát, že přijede třeba na tu střední školu... a ono to zní dycky blbě, ale ono to je na jednu stranu dobře. Protože přijdeš mezi rozumnější kolektiv. Minimálně vždycky se to prostě podle mě může otočit k lepšímu. Tady v tomhle tom... jakože víš, tam je to těžké. Že já si nedokážu představit, jaké to může být pro ty ostatní, kteří doopravdy s těmi dětmi měly problém. Zažívají šikanu a tak. Já jsem to nezažil, takže nedokážu... nechci, ani si to nedokážu představit. Jenom prostě vím, že když bylo něco blbě, že se to prostě vždycky otočí. A vždycky to pak bude lepší. I s těma děckama prostě. A ještě... ať staří učitelé vypadnout. Protože je to nebaví, absolutně tobě nerozumí. Přenášejí si zkušenosti z nějakých ty vole prostě... z předkomunistické doby

nebo komunistické doby, které absolutně k dnešní době nepatří. Podle mě prostě absolutně... bych zakázal staré učitele a bral bych pouze mladé učitele. A pro mladé učitele, ať se to bere se zdravým rozumem. Když nad tím tak přemýšlím... prostě staří učitelé, fuj. Ne, neberu.